

TABOR izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri a da umom naslednjega dne ter stane celotno 180 K, polletno 90 K, ostrišne 48 K, mesečno 15 K. Izmeriti po dogovoru. Pri rednih objavi popusta.

Naslov: se na upravi TABOR, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UPRAVA se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon interurb. št. 274. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, čisto. Telefon št. 24. Št. 818 poštneokrajni razdalj. št. 11.881.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopis se ne vrne.

Leto: II.

Maribor, sobota 29. oktobra 1921.

Številka: 245.

Maribor, 28. oktobra.

Danes slavi češkoslovaška republika svoj največji državni praznik. 28. oktobra 1918 je bila porušena večstoletna stavba habsburške monarhije. Odločilni stavba svetovne vojne je sunil v prepelele zidove, da so izginili za vedno v zgodovini sveta. Osvobojeni so bili Čehi in Slovaki, osvobojeni in ujedinjeni tudi mi.

In tega trenutka se bo spominjal češkoslovaški narod leto za letom, kakor se bomo tudi mi radi ustavili tam, kjer se ponavlja vsako leto dan poloma avstro-ogrskega orla. A prav posebnega pomena je letošnji jubilej. Dan pred praznikom — 27. oktobra — je bil dan češkoslovaške delne mobilizacije. Ves narod se je dvignil proti vojnim zločincem, proti stari reakciji, ki je izgubila, kakor zmaj v pravljici devetero glav, ki pa še stega deseto glavo proti nam svobodnim, da nas požre. Mi Jugoslovenci smo bili skupno s Čehoslovaki na politični in tudi vojaški fronti proti Habsburgovcem. Sedaj po treh svobodnih letih smo se zopet našli v strnjeni vrsti, da obranimo to, kar smo si priborili. Trenutno gre zgolj za odvrnitev reakcionarne restavracije. A vrnitev — če tudi ne še povsem izraženo — gre za to, da pokažemo vsemu svetu, da smo voljni skupno braniti slovansko pravo, slovansko delo in mednarodne pravice, ki jih ima sleherni narod ne glede na število svojih pripadnikov.

V trenutku, ko se spomnimo na konec avstro-ogrskega hlapčevanja pred tremi leti, moramo misliti na to, da je zgodovina češkega naroda napolnjena z borbo proti Habsburgovcem in proti klerikalizmu. Husitske vojne so bile mogočen odraz tega notranjega odpora. Po tragediji na Beli gori, ki so jo pripravili Habsburgovci in njihovi „pobožni“ zavezniki, je nastopila doba težkega ponižanja, ki pa je morala končati tako, kakor žalostna doba po bitki na Kosovem. Zmagala je pravda, resnica, ki je mogočnejša, kakor kralji in njihovi cerkveni zavezniki. Velikolepe zgodovinske tradicije so ogrevale ponižano in razžaljeno dušo češkega naroda, ko je vstajala iz dolgega sna in se pripravljala za novo borbo. Njih pomen je lepo označil K. Havliček Borovský, ki je pisal: „Temu pobabljenemu pokolenju je bilo treba pokazati veliko velikih prednikov, ki se niso zbal niti tiranskih, posvetnjačenih papežev, niti zemljelačnih nemških cesarjev“. Češki narod je vedel, da se mora pripraviti za zadnjo borbo proti Habsburgovcem z močnim kulturnim delom. Brez kulturnega napredka, brez močnih plamenic, ki so ob času najtežje teme svetovne vojne — sijale v sleherno vas, bi ne nastala divna organizacija legijonarjev in njihovih političnih sobojevnikov, ki ima svojo vzvišeno apoteozo v prezidentu — filozofu Masaryku!

Letos slavi češkoslovaški narod tretjo obletnico svojega osvobojenja v znamenju orožja. Žalostno je, da smejo ostanki starega fevdalizma in bogovi

Madžarska noče izročiti Karla.

Priprave naših čet dokončane. — Pred prekoračenjem meje. — Avstrija zasede Burgenland.

DKU Pariz, 27. oktobra. (Brezzično.) Po praških poročilih je Horty izjavil, da konstitucija Madžarske prepoveduje izročitev kralja Karla, bodisi veliki ali mali antanti.

TIP Beograd, 28. oktobra. Vojaške priprave naše države so dokončane in naše čete čakajo samo ukaza, da prekoračijo madžarsko mejo ter poženejo s pohodom. Istotako so pripravljene tudi češkoslovaške in rumunske čete. Z ozirom na vest, da se Madžarska protivi izročitvi Karla, se pričakuje, da bode izdano še tekom današnjega dne za pričetek akcije povelje. V tem slučaju se bode neutralnost Avstrije strogo varovala. Burgenland se bo prepustil Avstriji, da ga zasede po svojih četah.

DKU Budimpešta, 27. oktobra. Danes se je vršila pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Bethlena seja ministrskega sveta, na kateri se je

razpravljalo o zunanje-političnem položaju in o rešitvi vprašanj, nastalih vsled povratka razkralja Karla.

DKU Praga, 27. oktobra. Zasebni brzojavni in radiotelegrafski promet je zopet vzpostavljen. Promet z Madžarsko je popolnoma ustavljen. Brzojavke v tuji in inozemstvu se oddajajo na nevarnost odpošiljatelja ter podležejo cenzuri.

DKU Praga, 27. oktobra. »Večer« poroča iz verodostojnega vira, da obstoja v Pragi centrala monarhistične propagande, kateri pripadajo mnogi člani prejšnjega plemstva. Vse v poštev prihajajoče osebe so nadzorujejo.

DKU Praga, 27. oktobra. »Narodni Listy« poročajo, da se v najkrajšem času skliče parlament, v svrhu posvetovanja o zakonskem načrtu, s katerim se dovoljuje kredit pol milijarde kron za kritje mobilizacijskih stroškov.

Pričetek naše ofenzive v Albaniji.

Albanske tolpe beže. — Italijanski častniki med tolpami. — Rektifikacija albanske meje.

TIP Beograd, 28. oktobra. Včeraj se je pod poveljstvom generala Smiljanica pričela ofenziva proti Albaniji. Naše čete so po ostri artiljerijski predpripravi prekoračile mejo. Namen ofenzive je, zasedi napram Albaniji take demarkacijske meje, ki bodo dovoljno branile naše ozemlje pred novimi albanskimi napadi.

TIP Beograd, 28. oktobra. Po poročilih z albanske fronte so albanske tolpe v strahu pred našimi protitlačilnimi četami pobegnile. Kakor se zatrijuje, se nahajajo med bežečimi tolpami tudi preoblečeni italijanski častniki.

TIP Beograd, 28. oktobra. Iz Pariza došle vesti zatrijujejo, da bomo v albanskem vprašanju uspeli z našimi zahtevami po rektifikaciji meje, tako, da bodo naše meje potisnjene na strateško varne točke.

Skupščina se sestane jutri.

LDU Beograd, 27. okt. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je nadaljevala razprava o našem zunanem položaju. Potem je ministrski svet predložil zakon, po katerem se ima narodni skupščini predložiti zakon o razdelitvi države na 26 oblasti. Podpisani je ukaz o prvem rednem sklicanju narodne skupščine za soboto, dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne. Na tej seji se bo določil dnevni red za prihodnjo sejo.

Konferenca ministrskega sveta z načelniki strank.

LDU Beograd, 27. oktobra. Danes popoldne je bila v ministrskem predsedništvu konferenca ministrskega sveta z načelniki strank. Konferenca se je udeležila večina ministrov, od strank pa so bili navzoči kot zastopniki: Stojanović za radikalce, Davidović za demokrate, Lazić za zemljoradnike, Barić za Jugoslovenski klub, Maglajić za muslimane, Gjonović za republikance in Drofenik za SKS. Od socialnih demokratov ni bil nihče prisoten. Namestnik ministrskega predsednika dr. Trifković je poročal o našem zunanem položaju z ozirom na dogodke na Madžarskem. Potem je g. Trifković naznanil, da je ministrski svet podpisal ukaz o sklicanju skupščine za soboto, 29. t. m.

Iz tretje sekcije zakonodajnega odbora.

LDU Beograd, 27. oktobra. Danes dopoldne je imela 3. sekcija zakonodajnega odbora sejo, na kateri se je nadaljeval pretres uredbe o naseljevanju in izseljevanju. Razpravljali so tudi o vprašanju prevoznih sredstev, o načinu prevoza izseljencev, o ureditvi izseljenjskih fondov, o načinu dovoljenja in odvzemanja koncesij za prevoz in končno o lokalizirajo.

kazenskih odredbah proti zlorabam s strani prevoznih družb in agencij. Ta uredba se bo končno veljavno redigirala in jutri predložila plenumu zakonodajnega odbora. Na prihodnji seji, ki se bo sklicala pismeno, se bodo pretresale nedovršene uredbe o invalidih in dobrovoljcih ter o zavarovanju delavcev.

Iz drugega odseka zakonodajnega odbora.

LDU Beograd, 27. okt. Danes dopoldne je bila seja 2. odseka zakonodajnega odbora. Pretresale so se uredbe o javni varnosti. Danes dopoldne je tudi 5. sekcija pretresala odložene in vrnjene uredbe ministrstev za poljedelstvo in vode.

Kongres lekarniških sotrudnikov.

LDU Beograd, 27. okt. Kongres zveze združenih lekarniških sotrudnikov bo dne 28., 29. in 30. tm. v Beogradu. Dne 1. nov. se bo proglasilo končno ujediničenje vseh združenj lekarniških sotrudnikov iz vse države.

Uredbe trgovinskega ministrstva.

LDU Beograd, 27. okt. Prvi odsek zakonodajnega odbora je pretresal uredbe trgovinskega ministrstva. Pri tej priliki so razpravljali o trgovinskih pogodbah, posebno o trgovinski pogodbi z Avstrijo, glede katere je rok potekel in se podaljšal do konca t. m. Odsek je sprejel predlog, da se trgovinski minister pooblasti, da sme to pogodbo še podaljšati, dokler ne bodo končana pogajanja o novi trgovinski pogodbi.

Požari v državnih gozdovih.

LDU Beograd, 27. oktobra. Iz Užic, Pirota, Cuprije in Negotina poročajo, da so tamkaj nastali veliki požari v državnih gozdovih. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se požari lokalizirajo.

nekdanjih avstrijskih kazarn motiti mlajoljubne, delavne državljane pri delu, za obnovo onih gospodarskih in kulturnih vrednot, ki so jih isti vojni zločinci razdrli in umazali s svojim brezvestnim izigravanjem državne avtoritete. Toga Čeh pozna pregloboko zgodovino svojega naroda, da bi izgubil pot in pogled v teh trenutnih zmedah. Okrog 28. okt. letošnjega leta mora končati zadnja faza 28. oktobra 1. 1918, Srednja Evropa se naj prezrači, izgine naj vojni smrad, izgine naj vonj smodnika in preperelega habsburškega prestola. Madžarska orožarnica, pribeževališče srednjeevropskih reakcionarcev, naj se zravna z zemljo, a na njenem mestu postavi domovina madžarske demokracije, ki bo skupno s sosednjima slovanskima demokracijama nadaljevala težko mirovno delo malih narodov.

Valovi češkega osvobojenja so sežgli do Adrije. Tudi mi Slovenci smo občutili, da smo izšli iz katakomb na svobodno solnce. 29. okt. se je proglasilo pri nas osvobojenje izpod habsburške jarma. Bili so to lepi dnevi. V revolucijski psihozi je marsikdo videl obrise idealne države, kakršna se ni pojavila še nikjer na svetu, in ko je začutil na sebi razna bremena, je šel med razočarance in malkontente, godrnjal, psoval in polnil naše ozračje s političnimi strastmi, sumničanjem, nesporazumljenjem. Drugi, zrelejši in odkritosrčnejši, so skušali po svojih močeh delati za bodočnost te mlade države, nastale v svoji pravi obliki šele po 1. decembru 1. 1918, izza ujediničenja. Pomanjkanje politične vzgoje, državotvornih tradicij, večletno uničevanje državljanske morale in premalenkostno kulturno-politično obzorje, vse to se nam je kmalo maščevalo in se maščuje še danes. Toda iz vsega krika, ki zaglušuje v naši strankarski družbi vsako razumno besedo, besedo o zaupanju in občekaristnih kompromisih med političnimi nasprotniki — se vendarle oglašahel glas naše svobode, tiha molitev vseh onih, ki so za njo trpeli in umirali, molitev k bogu pravde, da nas srečno vodi preko vseh nevarnih mest, ki jih moramo še prebresti.

Mi, ki smo v sužnosti jedli iz egiptanskih loncev, bomo morali umreti v puščavi in se zadovoljiti z upanjem, da bodo šele naši otroci prispeli v oblubljeni deželo. Vzgojiti moramo nov rod, ki bo gledal z drugimi očmi na državo, katero mi šele pričenjamo, graditi. A lahko rečemo, da bo tudi še naš rod doživel lepše, mirnejše dneve v državi, ki je nastala po njegovem trpljenju. Strast, ki danes puškari v našem političnem in socialnem življenju, spuščala slepe strele, ki povzročajo silen hrup, ne ubijajo pa nikogar. Tudi tukaj se bo počasi izčistilo, prezračilo in odprlo blagodejnim žarkom one svobode, ki nam bo omogočila, da si s svojim kulturnim in gospodarskim delom določimo mesto med prvimi narodi vzhodne Evrope!

Pred glavnim kongresom JDS.

I.

V nedeljo se vrši v Beogradu glavni kongres demokratske stranke. Dosedaj so obstojale pokrajinske organizacije. Nedeljski kongres ima namen izvesti centralizacijo stranke. To je popolnoma naravna konsekvence z ustavo ustvarjenega stanja v državi. Imamo eno zakonodajno telo, eno srce, ki polje politično življenje po vseh pokrajinah. Radi tega je treba, da se izvrši strankarska pregrupacija. Stranke, ki zastopajo ista politična načela, so morajo združiti. To se je deloma že zgodilo neposredno po ujedini, ko so iz nekaterih srbijanskih skupin in iz večine članov hrvatsko-srbske koalicije nastali demokrati. Sedaj se bo ta proces izpopolnil. Demokrati, ki so v parlamentu in na vladi tvorili eno stranko, hočejo biti tudi v organizaciji, med volilci, enotni in centralizirani. Ta preosnova bo za stranko važnega pomena. Plemenske razlike se bodo likvidirale ne samo teoretično, marveč tudi v najozži praksi. Zadeva enega dela države bo v enaki meri zainteresirala tudi druge dele. Tembolj to velja za splošno zakonodajo, pri kateri je treba harmoničnega sodelovanja vseh pokrajin. Ta harmonija se bo najlažje dosegla na ta način, da se združijo stranke istih idej v enotno organizacijo, katerih vsaka bo reprezentirala gotovo načelno naziranje neglede na pokrajine in druge postranske momente.

Ta pregrupacija strank se bo morala najino izvršiti, kakor hitro bo postalo naše politično ozračje zdravljše. Parlament, ki se cepi na neštevilne stranke in stranke, ne more delovati tako kakor je treba. Kakor za vsako veliko podjetje, tako je potrebna tudi za izvršitev velikih politično-socijalnih in ekonomskih preosnov koncentracija fizičnih in umskih sil. Politika je borba in sicer precej komplicirana borba. Če hočemo doseči v tej borbi zmago, ali pa vsaj zadovoljive uspehe, moramo osredotočiti svoje sile in svojo voljo. Pri nas to načelo še ni prodrlo in radi tega naša politika ni tisto, kar je politika v razvitejših zapadnih državah. Tam je manj strank, manj kričastva in demagogije, zato pa več odgovornosti, dela in kontrole. Tudi mi bomo morali nastopiti to pot, ko se otresemo upliva predvojnih razmer, ki so bile bistveno drugačne kot današnje in so zahtevale drugo taktiko in pa upliva povojne razdrojenosti in desorganizacije.

Demokratska stranka zastopa pri nas ono centralizacijo, ki je potrebna, da se koncentrirajo, izberejo in razdele osebe in sredstva za politično borbo. V praktični politiki to pomeni: stranka je za centralizacijo zakonodaje, ker je v interesu napredka slabo razvitih delov države, da se jim od zgoraj določi način in nakažejo sredstva za povzdigo socijalnih, kulturnih in gospodarskih panog. Stranka je za centralizacijo uprave v toliko, kolikor je ta potrebna za uspešnejšo de-

centralizacijo upravnih jedinic. Samoumevno je, da je stranka za konsekvenco narodno jedinstvo, ker stoji na stališču, da je za veliko mednarodno borbo sposobnejši enoten narod z eno kulturo, kakor pa narod, razdrobljen na plemena, ki v svojem plemenskem življenju nikdar ne dosežejo one reprezentance in one dejanske moči kakor v skupnosti. Seveda je ta popolna unifikacija delo zgodovine, toda napredna politika ji ne sme staviti že naprej ovir na pot.

(Konec prihi.)

Notranja in zunanja politika.

* Dr. Beneš o madžarskih dogodkih. Na včerajšnji izredni seji poslanske zbornice je poročal ministrski predsednik o zadnjih dogodkih na Madžarskem ter izjavil, da se mala antanta popolnoma strinja v tem, da pomeni za njo bivanje Karela na Madžarskem „casus belli“. Temu stališču so se pridružile tudi velesile. Pričela so se že pogajanja in priprave, da se enaki dogodki enkrat za vselej preprečijo. Ni več dvoma, da se je pri uveljavljanju mirovnih pogodb napravila velika napaka, ker se napram Madžarski ni nastopilo z vso odločnostjo in strogostjo. Izjavil je nadalje, da bo storil vse, da se ti dogodki mirno razrešijo ter bo šel pri tem do skrajne meje, a tako, da ne bo treba uporabiti najodločnejših sredstev.

* Ne Todorov ampak Dimitrov je bil umorjen. „Trgovinski Glasnik“ prinaša povodom umora bolgarskega ministra Dimitrova nastopno pismo bolgarskega poslanika: Gospod direktor! List „Politika“ je v svoji številki od 23. t. m. objavila vest, da je bil v Bolgariji umorjen minister za notranje stvari Todorov. Ker ta vest ni točna, vas bolgarsko poslaništvo v Beogradu obvešča, da je kot žrtev zločincev padel bivši notranji, sedaj vojni minister Aleksander Dimitrov, ki je meseca maja t. l. konfiriral s Pašićem. Radi pogostih napadov tiska, je vlada, zvesta miroljubni politiki, katero je treba voditi z državo SHS, večkrat odgovorila, da ni kriva akcij komitašev v Macedoniji in da je prevzela vse ukrepe, da se preprečijo. Minister Aleksander Dimitrov je prevzel nase to težko nalogo in radi tega je padel dne 22. t. m. kot žrtev nekaterih banditov. Naklonjena miroljubni politiki napravim kraljevini SHS išče in bo vedno iskala bolgarska vlada pota in načine, da ostanajo v bodočnosti odnosi teh dveh držav popolnoma prijateljski.

* Italija in beneški sporazum. Italijanski poslanik v Budimpešti princ Castagnetta je izjavil napram poročevalcu „Magyar Hirlap“, da je prepričan, da tudi njegov predstojnik zunanji minister della Torretta odobrava nastop madžarskega ministrskega predsednika. Po njegovem mnenju zapadnoogrsko vprašanje z zadnjimi dogodki na Madžarskem ni v nobeni zvezi ter se mo-

ra za to beneški sporazum od teh dogodkov popolnoma ločiti. Izrazil je tudi upanje, da se bo pri pogajanjih posrečilo, beneški sporazum popolnoma uveljaviti.

* Karel je računal na neuspeh! Pariški „Journal“ objavlja brzojavko iz Londona, glasom katere je Italija pripravljen, dovoliti, da se razkralj Karel internira na kakem otoku v Sredozemskem morju. Ista brzojavka omenja, da je čudno, da je pred kakimi 15 dnevi došla brzojavka iz Argentine, v kateri je Karlov zaupnik, ki je odšel z nalogom, da kupi tam kako posestvo, javil svoj prihod. Obstojata torej sum, da je Karel že prej računal z neuspehom svoje akcije.

* Konferenca v Portorose. Včeraj zvečer so odpotovali avstrijski, poljski in madžarski delegati na konferenco v Portorose. Istočasno so odpotovali tudi zastopniki velesil, ki se bodo udeležili te konference. Konferenca se prične dne 29. oktobra. Češkoslovaški zastopniki odpotujejo danes iz Prage.

* Konstituiranje nove nemške vlade. Novi kabinet je sestavljen tako-le: Drž. kancelar in zunanji minister dr. Wirth (centrum); podpredsednik in državni minister: Bauer (večinski socialist); notr. stvari dr. Köster; državno-brambni minister Gessler (demokrat); gospodarski minister Robert Schmid (večinski socialist); minister za prehrano in začasno finančni minister dr. Hermes (centrum); minister za pošto Griesbert (centrum); delovni minister Braun (soc. dem.); minister za promet Gröner (demokrat); pravosodje Radbruch (soc. dem.); ministstvo za obnovo začasno še ni zasedeno.

* Japonska izprazni Sibirijo. Reuterjev urad poroča iz Tokija, da je japonska vlada sklenila izprazniti Sibirijo.

Zanimivosti.

Tarije praškega krematorija. — Slep ki-par. — Romantični samomor. — Predzgodovinska naselbina blizu Rima. — Ljeningov harem.

Pri nas je danes pogreb skoraj luksuz, ker stane kar tisočake, katerih pa nima vsak smrtnik v izobilju. V Pragi so postali modernejši ter so zgradili krematorij, to je zavod za sežiganje mrtličev. Krematorij je dovršen in občinski svet je izdal tarije. Zažiganje stane za praške občane 350 češkoslovaških kron, za druge pa 400 češkoslovaških kron, kar je odvisno od dobe shranjevanja, to je od 10 do 30 let.

Jakob Schmidt je bil pred vojno zlatar v Frankfurtu, med vojno pa ga je zadela nesrečna usoda, da je popolnoma oslepel. Sovražna krogla mu je izbila obe oči. Čim so se mu rane zacelile, pa je vstopil v atelje profesorja Haussmanna, kjer se je učil modeliranja. Nedavno je ta slepec izdelal za katedralo v Mainzu soho za spomenik, ki predstavlja »sovražnika«. Listi pišejo, da je to pravo umetni-

plazu, od koder se vidi že čisto blizu Češka koča.

Da, zal, samo videli smo jo; kralji Rjavi plaz je porušil nadelano pot za nekako 6 metrov in ves naš trud, obili ali preskočiti to vrzel, je splaval po vodi. Lahko si vsakdo misli, kako je človeku pri sreč. Če vidi pred seboj koč, do katere ima največ 20 minut hoda, a pot mu je na vseh straneh zaplankana. Čez skale ni prehoda — je prepad, pred nami isto prepad, a mrak se deja. Ni nam preostajalo drugo, kakor iti nazaj do prodišča, po katerem smo se spuščali daleč v dolino, prekoračili neko snežišče ter ležli po strmem prodišču, obrasčenem z borovjem, proti vrhu.

Hudopis je bil prvi na vrhu ter je javil, da ni prehoda, da je tam prepad. Radko, ki je še bil daleč pod nami, opotekal, češ, da moramo ravno tam doseči nadaljevanje markiranega pota ter da naj počakamo. Polagano se dviga proti nam. Nenadno se vsede ter kramlja po svojem nahrbtniku. Kasneje je priznal, da je bil že v frčanju v globino ter da se je komaj vjel. Zato to nenadno krepčanje. No, še te nesreče bi manjkalo.

In zopet se je spustil Radko naprej. On pač najde kar hoče, ker ima izborni

sko delo in zdi se skoraj neverjetno, da bi ga bil mogel izvršiti slepec.

V Assinghausenu v Sauerlandu je sklenila neka žena, da si konča življenje ter se je v to svrhu odločila, da se obesila je torej v cerkveni zvonik ter se obesila za vrh zvona. Ker pa je bila pri tem delu precej nerodna, se je začel zvon mlati in udarjati. Ljudje so začudeni prihiteli od vseh strani pogledat, kakšen čudež se je zgodil, da zvon sam zveni. Na velikansko začudenje so našli obešenko ter jo še pravočasno rešili iz neprijetnega položaja med nebom in zemljo.

Na griču v bližini Monte Maria pri Rimu, so izkopali ostanke neke predzgodovinske naselbine. Strokovnjaki sodijo, da spada ta naselbina v železno ali še celo v bronasto dobo. Izkopnine so ob sobito važne za proučevanje prazgodovinske dobe.

Dočim trpi ruski narod glad in pomankanje, se valja njegov »rdeči odrešenik« Ljening v največjem razkošju. Italijanski komunistični zastopnik Lazzari, ki se je pred kratkim vrnil od svojega učenika, pripoveduje med drugim, da je našel v Ljeningovi predsobi 20 žensk, ki so bile zelo lepe in privlačne. V Florenci bi vsak plašč teh žensk stal najmanj 15.000 lir. Dve najlepši izmed njih sta bili od glave do pet posuti z dijamanti. Povedalo se mu je, da je to Ljeningov »harem«.

Dnevna kronika.

— Naši klerikalci in cirilica. „Slovenec“ že nekaj dni sem nesramno napada učenje cirilice v naših ljudskih šolah. V srbskih ljudskih šolah se uče otroci poleg cirilice tudi latinico. Pa došle se nismo čitali v nobenem srbskem listu, da bi bil proti učenju latinice. Pa tudi tega se ne spominjamo, da bi bili naši klerikalci v avstrijskih časih kdaj nastopili proti učenju germanske gotice. Pri tem, kakor pri vsem jih vodi seveda samo gola mrznja proti vsemu, kar je srbskega. Saj se poznamo.

— Nesramno blatenje. Klerikalcem je postal trn v peti napredni križevski nadučitelj Fran Cvetko ter so ga pričeli v „Straži“ napadati na najostudnejši način, kot je pač pri teh „katolikih“ v navadi. To pa nadučitelju ne bo prav nič škodilo; sčasoma se bodo že naveličali, ko se bodo preobdli svojega lastnega blata, kakor je bilo doslej še vselej. Odgovora za svoje zaviljanje ne zaslužijo.

— Kaj je italijanska klerikalna stranka in koliko sovraštvo je že pokazala do naših ubogih primorskih trpinov, tega menda ni treba posebej poudarjati, kljub temu pa prinaša isti „Slovenec“, ki blati in psuje učenje naše slovanske cirilice, o kongresu te stranke v Benetkah tako prijateljsko poročilo, da se na prvi pogled vidi, da mu je njen razvoj pri srcu. Kaj porečejo k temu tisti naši primorski rojaki, ki so radi te „Slovenčeve“ posestrime že toliko pretrpeli?

orijentacijo. Res smo ravno na drugi strani porušenege pota dosegli markiranega. Od tu po stopnjicah in ob ograjah navzgor, še malo čez prod, nato mimo studenca in že smo stali ob četrti na 21. uri pred Češko kočjo.

Ta je bila seveda neoskrhovana. Zakaj, mi je uganka. Edina kočja v Savinjskih Alpah, do katere se ima iz Jezerskega samo 2 uri hoda, pa neoskrhovana! No, k sreči sem imel s seboj ključ, da smo zamogli vsaj v kočjo priti; sicer bi bil pa bogme udr! Po takem naporu si zeli človek saj zavetišča in ako ga ne dobi z lepa, je pripravljen doseči to tudi z grda, osobito ako vidi, da je neoskrhovanje kočje le zgolj velika malomarnost društva.

Spali smo vsi štiri v kubinji na tleh ter drugi dan svoje kosti komaj spravili v pravi tek.

V jutru, dne 20. junija ob 7. uri, zapustili smo malo zlovoljni gostoljubno streho ter sem kočjo zopet temeljito zaklenili.

Krenemo jo desno navzgor po strmih serpentinah ter dospemo čez pol ure na Goranje Ravni (1842 m), kjer je takoj na desno studenec. Od tam velikansko snežišče do skalnatih sten, iz plitve kadunje

Brunon Rotter.

Po snežiščih Savinjskih Alp.

(Konec.)

Ker nama je postajalo dolgčas, predlaga Hlačnik, da greva malo v Hudi Prask, morda se najde kaj planink. Res sva se spravila v severne strme stene Mrzle gore ter pripravila do konca snežišča, kjer se pravzaprav še-le začnajo strme stene Hudega Praska. Našla sva nekaj planink ter se vrnila zadovoljno v Frischaufov dom na Okrešlju, kjer sta naju tovariša že pričakovala.

Ko malo pojuzinamo, odrinemo ob pol 14. uri po krasnem pašniku skozi Mrzi Dol v vodilo ožje kotline na drugo teraso, kjer se odcepi pot na Mrzlo goro. Tu nas je ravno pred velikanskim snežiščem zalotil dež. Nadalje strmo navzgor čez sneg, in na levo povprek, tako da smo, ker se nas je usmili nebo, dospeli v najlepšem solncu ob pol 16. uri na Savinjsko sedlo (1987 m). Tu krene pot na levo ter se pride po strmem pobočju na Jezersko sedlo in po snežiščih, prodiščih in zelenicah med skalovjem navzdol na velikansko snežišče pod Rinko in po prekoračeni terasi teraso Vodine.

Skoraj zagledamo pod seboj globoko zarezo, prepadu podobno. Nehote se vpraša: Kaj je to? V Zrelu smo! To je jako zanimiva pot. V začetku so naravne, nadalje umetno zložene stopnice, nadalje v skalo vsekane železne stopnice; ob njih je napeta železna žica. Zal, da so bili klini in žica vsled plazov zelo malo varni ter smo bili bolj sami nase vezani, zato smo se posluževali tudi plezalne vrvi. Koncem Zrela smo imeli prekoračiti še strmo snežišče. Tu se spusti kot prvi Radko, nadalje spustim jaz svoje kosti, zatem pridejo na vrsto nahrbtniki. Hlačnik, a kot zadnji se je prekobaceval Hudopiš. Ne morem oporekati, da je bilo to prekladanje vezano z malo nervoznostjo, toda izvršilo se je brez neizgovornosti. Omeniti moram, da je frčalo med tem prekladanjem na bližnjem snežišču, kameenje kot za stavo. Hnd je bil ta prehod, a končno smo ga ob pol 18. uri izvršili. Stali smo koncem Zrela pred velikim strmim snežiščem, ki smo ga morali prekoračiti v nasprotni kot, kar smo tudi, uporabljajoč še vedno vrv, storili. Od tam so lestve, vsekane stopnje, vrvi in klini v serpentinah navzgor do navpične skale, katera se v predoru ob vrvi obide ter smo skoraj pri Rjavem

— Naši vojaki na meji. Včeraj sta odrinila mariborski 45. pešadijski polk in težki artilerijski polk na mejo, kamor je odrinil, kakor poroča „Nova Doba“, tudi bataljon celjskega pešpolka.

— **Železničarski dopusti** so vsled sedanjih političnih dogodkov ustavljeni ter se železničarji od svojih službenih postaj ne smejo odstraniti za več časa nego za 12 ur.

— **Imenovanje.** Za kancelista preko sistemiziranega stanja in brez določene službene mesta sta imenovana oficijanta g. Rudolf Schein v Mariboru ter g. Jakob Kresnik v Celju.

— **Prepovedan uvoz luksuznega blaga.** Ekonomsko-financijski komite ministrov je sklenil prepoved uvoza luksuznega blaga.

— **Za liter vode 2 litra vina ali 20 K.** Iz Haloz poročajo, da je nastalo tam silno pomanjkanje vode, katero morajo dovažati ure in ure daleč. Ponekod ponujajo za liter vode 2 litra vina ali pa 20 K. Največ seveda trpi vsled pomanjkanja vode uboga živina. Zadnje deževje ni dosti pomagalo, ker se sledilo prehitro suho, mrzlo vreme.

— **Nesreča v Majšpergu.** Pri naganju drv v majšperškem gozdu je ponesrečil posestnik Fran Butolen ter ostal na mestu mrtav. Butolen zapušča ženo in pet še nedoraslih otrok.

— **Novo industrijsko podjetje v Celju.** V Celju sta ustanovila gg. Franjo Fuchs in Avgust Kregar prvo jugoslov. žično industrijo. Razveseljen je razvoj našega industrijskega življenja, ki nam bo omogočil, da bomo kmalu neodvisni od tujcev.

— **Železniška nesreča v Vinkovcih.** V torek sta na postaji Vinkovci na Hrvaškem trčila skupaj dva vlaka. Pri tem je bila poškodovana ena lokomotiva in nekaj voz. Ranjen ni bil nihče. Vzrok nesreče so bile pokvarjene kretnice.

— **Nesreča v Trbovljah.** Pri zidanju neke barake je padel tesarju Ivanu Zaplotniku na nogo težak kamen ter ga težko poškodoval.

— **Požar v Osijeku.** V nedeljo zvečer okrog 23. ure je izbruhnil v Osijeku v takozvani Potravini ogenj, ki je upepelil tri hiše. Ognjegascem, ki so zelo pozno prihiteli na pomoč, se je jedva posrečilo, da so ubranili četrto poslopje, na katero se je začel širiti požar. Pogorele hiše so last treh vdov. Škoda znaša blizu 1 miliona kron ter je le deloma krita z zavarovanjem.

— **Zaprtil milijonar.** V Zagrebu so zaprli argentinskega milijonarja Lertova, ker je pri nekem pretepu ranil svojega nasprotnika. Pretep je nastal radi milijonarjevega psa, ki je onesnažil hodnik v neki hiši. Gospodar hiše je psa napodil ter ga malo udaril, kar pa je milijonarja tako ujezilo, da je začel žaljivo psa pretepiti.

— **Občni zbor upravnega sveta Južne železnice** se vrši dne 3. nov. na Dunaju. Vse interesirane države odpošljejo svoje delegate. Uvedena bodo pogajanja z italijansko vlado glede priključenja italijanske proge k Južni železnici. Pogajanja bodo mogoče otežkočena, ker vtraja naša vlada pri svoji zahtevi, da se proga Južne železnice, ki teče po našem ozemlju, podržavi.

nekoliko zložno navzgor, potem po nekaterih jako strmih snežiščih in protidol, plezanje po skalnatih prarih proti južnemu grebenu nadalje po zadnjem krizišču na Mlinarsko sedlo (2336 m.). Pot je dobro zaznamovana in zavarovana z žico, a v sedanjih snežnih razmerah moralo se je mnogo ovinkov napraviti ter izogniti marsikateremu zavarovanemu potu, ker je snežišče vsled strmine to oviralo. Od tod naprej se gre na desno po robu Malega Grintavca, ki je oster, jako strm, iznad Mlinarskega sedla se dvigajo greben na severovzhodni strani Grintavca. Mali Grintavec pa pravijo ljudje vršiču na južni strani Grintavca, ki je kot tak zaznamovan tudi v specialni karti (2359 m.). Hoditi je vedno blizu roba, potem nekaj metrov po njegovih robovih, danes snežiščih. Nadalje se hodi po severni strani piramide v ovinkih na vseh Grintavca (2559 m.), katereva zaznamemo točno ob 12. uri

— **Odlikovanja povodom ljubljanskega velikega semnja.** Ministrski svet je podpisal ukaz, s katerim se odlikujejo funkcionarji ljubljanskega velikega semnja z redom Sv. Save III. razreda; in sicer gg. Fran Bonač, Dragotin Hribar, Vinko Majdič, Peter Kozina, dr. Krisper, načelnika zagrebškega in ljubljanskega oddelka trgovine in industrije Maksimovič in dr. Marn ter še nekaj drugih oseb.

— **Stavke v Ljubljani končane.** Stavke krojaških in čevljarških pomočnikov v Ljubljani so končane. Krojaški pomočniki so dosegli 33 odst. zvišanja, čevljarški pa 40 odst. zvišanja dosedanjih mezd.

— **Zopet požar.** Včeraj okrog 13. ure popoldan je nastal na glavnem kolodvoru v Ljubljani požar. Vnel se je s petrolejem naložen vagon. Požrtvovanosti ognjegascem se je zalivaliti, da se ogenj ni razširil. Rešili so 11 sodov petroleja. Pri gasilnem delu se je ponesrečil ognjegasec Podlogar, kateremu je bušnil goreči petrolej v oči. Prepeljali so ga takoj v bolnico. En vagon je razen ogrođja popolnoma zgorel. Doselej še n ocenjena škoda je velika.

— **Izprememba imen poštnehi uradov.** Poštni urad Križavci v Prekmurju se spremeni v Križevci v Prekmurju, poštni urad Križovci pri Ljutomeru pa v Križevci pri Ljutomeru.

— **Izseljeniško vprašanje.** 3. pododsek zakonodajnega odbora za socialno politiko in narodno zdravje, je na svoji zadnji seji razpravljal o naredbi glede izseljeniškega vprašanja. Načelnik ministrstva za socialno politiko je obširno poročal o razlogih zakona. Naredba je bila ustvarjena, ker je velika množica naših izseljencev v prekomorskih krajih izzvala potrebo, da se to vprašanje uredi. To se je moralo storiti zlasti radi naših narodnih, socialnih in gospodarskih interesov. Izseljenci so izpostavljeni raznim neprilikam, brezposelnosti in izrabljanju po agentih. Sedaj se mora radi omejitve naseljevanja po Zedinjenih državah pričeti z rešitvijo tega vprašanja. Naredba predvideva najprej ureditev izseljeniškega odseka pri ministertvu za socialno politiko, uvedbo novih komisarijev v pomorskih lukah in agentov v onih krajih, kjer so že izseljenci in njih organizacije. Za tem je navajal kriterije, kdo more biti izseljenec in pod kakimi pogoji se more dovoliti izseljevanje. Nadalje je označil pogoje prevoza in način podeljevanja koncesij parobrodniim družbam. Uredi se tudi način vrnitve v domovino. Zlorabe tozadevnih določil bodo kaznive. Razpravljalo se je tudi o vprašanju organizacije izseljeniških oblasti. Debata je bila zelo obširna in stvarna. Udeležili so se je poslanci Gionovič, Radonič, Vilder, dr. Žerjav, Kurbegovič in Čubrovič. Predlagali so razne izpremembe o gotovih določilih te naredbe. Seja je bila na to odgode na in se nadaljuje jutri ob 16. uri.

— **Račje pri Mariboru.** Po osvoboditvi izpod Avstrije l. 1918., se je naša vas, ki leži na krasnem prometnem kraju Dravskega polja ob Južni železnici v primeroma kratki dobi izpremenila iz zagrizenega nemčurskega gnezda v narodno in zavedno. To je bil v veliki meri tudi uspeh časopisja, a največ so pripomogle k temu narodne veselice leta 1919. Ustanovilo se je bralno društvo in tudi gasilno društvo je začelo delati v narodnem smislu. Sedaj pa, odkar je prišel na krmilo socialnodemokratski župan, ki se drži strogo svojega internacionalnega programa in kateremu slede delavci tukaj, vese, je zopet vse utihnilo in zastalo je vse narodno delo. Organizacije so prenehale in pričelo se je pravo podivjanje, tako, da si vaščani niso več varni življenja, kajti pretepi, poboji, požigi in tatvine se vrste eno za drugim. Predlagalo se je že, da bi se ustanovilo policijo, toda te občina sama ne more vzdržati, zato bi bilo dobro, da bi za varnost v tako prometnih krajih, kakor so Račje, poskrbela država sama vsaj za enega policista ali vsaj nočnega čuvalja. Ker pride vselej do pretepov, se zadnji čas ne sme vršiti tu sploh nobena narodna veselica več. Do pretepov pride brez vzroka, oni pa, ki bi morali to preprečiti, pred vsem g. župan, pa drže roke križem in se ne ganejo, nasprotno, poskrijejo se v strahu, da ne bi dobili tudi sami po glavi. Tujci, ki prihajajo k nam, pravijo, da takih razmer ni nikjer v mariborskem okraju, kakor tu. Dobro bi bilo, če bi se za to občino pobri-

gala malo tudi oblast. Račje bi bilo lahko kraj, ki bi nudil svetu in delavcu lepo bodočnost, ako bi bile razmere take, kakršne bi morale biti. G. župan naj bi včasih pozval svoje občane skupaj ter naj bi se naprosili pripravnih govorniki, ki bi ljudstvu predavali, toda ne o politiki, ampak o gospodarstvu, o znanstvu itd., pa bi ljudstvo kmalu postalo drugačno. Posebno sedaj po zimi bi ljudstvo rado obiskovalo taka predavanja.

— **V Ljubnem v Savinjski dolini** je umrla v 22. letu poštna oficijantinja Pepca Ermenc.

— **Češki legionarji razbili kip Marije Terezije.** V sredo so češki legionarji razbili v Bratislavi kip Marije Terezije.

— **Princ Ludvik Windischgrätz aretiran.** „Češko Slovo“ poroča, da je bil karlistični vodja princ Ludvik Windischgrätz aretiran na češkoslovaški meji ter prepeljan v Prago.

— **Požar v Benetkah.** Zadnji dnevi so menda posvečeni bogu ognja. Iz vseh krajev prihajajo vesti o velikih požarih. V Srbiji in v Bosni gorijo gozdovi, po drugih krajih so pogorele cele vasi, včeraj se je poročalo o velikem požaru v Beogradu. Danes je došla vest, da je v beneškem pristanišču izbruhnil velikanski požar, ki je uničil ogromna skladišča. Škoda znaša nad 10 milijonov lir.

Mariborske vesti.

Maribor, 28. oktobra 1921

— **Na glavni kongres JDS,** ki se vrši v nedeljo v Beogradu, je odšel za naše uredništvo kot poročevalec urednik g. Božidar Borko.

— **Poroča.** Jutri v soboto se poroči g. Fran Voršič, odglasni opravnik, z Mariborčanko gospico Ido Lončar-jevo, hčerko zasebnika Lončar. Kot prič fungirata za nevesto njen oče, za ženina pa gospod prof. Marin.

— **Slabo spričevalo** za našo zavednost je dejstvo, da večina naših ljudi podpira raje nam več ali manj sovražne tujce, mesto naših narodnih ljudi. Maribor do nedavna ni imel nobene slovenske cvetličarne, končno pa se je podjetnemu in zmožnemu g. Gabriču posrečilo dobiti lokal ter otvoriti prvo našo cvetličarno. Vsakdo bi pričakoval, da bodo odselej naši ljudje naročali in kupovali pri njem — toda kaj se! Dosledno podpirajo tujce in to celo tudi naša narodna društva. Ali mora pri nas res naš človek propasti na korist tujcev?

— **Odkritje nagrobnega spomenika** pokojnemu nadkomisarju finančne straže Martinu Vohu se vrši v nedeljo 30. tm. ob 14. uri na mestnem pokopališču v Pobrežju. Pri odkritju bo sodelovalo tudi pevsko društvo „Obmejni zvon“. Tovariši in prijatelji pokojnika se vabijo, da se slavnosti udeležijo čim najštevilneje. Odbor za postavitev nagrobnega spomenika.

— **Maksimiranje kavarniških cen.** Občinsko sodišče za pobijanje draginje je v svoji seji dne 26. t. m. določilo za kavarne sledeče najvišje cene, veljavne za dnevni čas, oziroma za čas izven koncerta: Črna kava K 3, kapucine K 3, bela kava K 4, mleko K 4, čaša čaja K 6, garnitura čaja K 8, limonada K 5, čokolada K 7. — Cene stopijo v veljavo s 1. novembrom t. l.

— **Uradniški ples.** Maribor je v zadnjem času zapadel v precejšnje mirtilo; edine zabave, ki jih imamo, so — gostilne in kavarne. Ni kulturnih in umetniških prireditev, ni zabav, ni plesov. Za plesalce in plesalke so pravzaprav slabi časi, letos nikakor ne morejo priti na svoj račun. Zato pa bodo gotovo prišli in prišle na svoj račun pri uradniškem plesu, ki se bo vršil dne 12. nov. v zgornjih prostorih kazine. Ta ples bo gotovo ena najlepših prireditev te vrste v letošnji jesenski sezoni in zato ni čuda, da vlada zanj že sedaj veliko zanimanje.

— **Ljudsko vseučilišče v Mariboru.** Včerajšnja „Jugoslavija“ toži, da se v Mariboru nihče ne pobriga za to, da bi se tudi v Mariboru osnovalo ljudsko vseučilišče. Kolikor smo poučeni, se z gotove strani že več časa dela na pokretu podobne ustanove in ker ne manjka ne potrebne prakse ne umevanja in znanja, smo prepričani, da bo stvar dobro uspela.

— **Tujci v naši državi.** Vsi tuji državljani, bivaajoči v naši državi, morajo biti v svrhu evidence vsaj do 31. okt. t. l. v posesti potnega lista, izdanega od konzulata države, čije pripadnik je. Tisti tuji državljani, ki so optirali za kraljevino SHS in tisti, katerim gre opcijska pravica, katere pa se še niso poslužili, dobijo posebne legitimacije, ki jih izdajajo prvostopne oblasti, za mesto Maribor policijski komisarijat.

— **Vpokojenici!** Odbor krajevnne skupine Maribor I. splošnega društva jugoslovenskih vpokojencev vabi na važen shod dne 30. tm. ob 14. uri (ne pa ob 16. uri, kakor smo včeraj poročali) v restavracijo Halbwidl. Pridite vsi!

— **Pot na Pohorje v Mariborsko kočjo** je že povsem dobra in se vršijo izleti v soboto in nedeljo kakor dosedaj. Za slabo opremljene turiste je najbolj priporočljiva pot skozi Radvanje mimo strelišča. V koči je za sprejem turistov vse pripravljeno. Prva partija mariborske podružnice SPD odide v soboto, dne 29. tm. ob 14. uri; zbirališče na Dravskem mostu.

— **Nevaren pes.** Včeraj krog pol 12. ure je šla štiriletna Hedvika Križnik, stanujoča pod mostom št. 24, po Frankopanovi ulici. Blizu gostilne Petrič ji je prišel nasproti velik, rjav pes ter jo vgriznil v levo roko nad komolcem. Pes je last gostilničarja Ivana Petriča v Frankopanovi ulici 11 ter je v neopaženem trenutku odšel brez nagobčnika na cesto.

— **Pobegli kaznjenci.** V torek je pobegnilo z dela v bližini kaznilnice pet kaznjencev. Kaznjenci so bili sami taki, ki so svojo kazen že po večini prestali ter jim je manjkalo le še par mesecev, da bi bili zopet izpuščeni na svobodo. Kaj jih je sedaj, lik pred postavnjo svobodo napotilo, da so si sami vzeli nepostavno svobodo, si pač ni mogoče misliti.

— **Našla sta se zlata prstana.** Dobila se proti dokazilu lastniške pravice pri policijskem komisarijatu.

— **Velika kavarna.** Danes „Slovanski večer“.

Prekmurje.

— **Prekmurški madžaroni,** ki so nedavno oboroženi z gorjačami in sekirami demonstrirali za Madžarsko, so postali krotki in so kakor priliznjena mačka skrili svoje ostre kremplje. V zadnji številki „Novin“ objavlja nek jugoslovensko čuteči madžaron (!) članek „Vlada Čuj“, v katerem apelira na vladno prizanesljivost nasproti madžaronom, hkrati pa previdno „grize“ nelfube mu „prišleke“, ki motijo sveti madžaronsko-klerikalni mir v Prekmurju. Objavljamo samo par odlomkov: „Izgovor o nas domačih je navadno: Madžaron si. Pa zares, koliko bolj so naši „madžaroni“ spoštovali naš slovenski jezik, kakor nekateri palentni „jugoslovani“ tam čez, kjer so bili najhujši „nemčurji“, da niso hoteli niti govoriti slovensko“. — „Koliko jih je bilo poganih čez mejo samo zato, da bi odstopili prostor „prišlekom“, ki bi radi tukaj ubogali“. Izgovor, da je madžaron, je bil vsega mogoče. Pa triantonška mirovna pogodba piše drugače(!). Koliko uradnikov, učiteljev brez izpita je zasledlo najboljša mesta, a naši so jih kljub izpitom le s težavo. Pri agrarni reformi ni na volilnem mestu nobenega našega človeka. Zakaj? Ker se tukaj maštni dohodki, ki gredo našim „bratom“. — Starim šekališom (odemtnikom) — ne govorim o krivicah — se delajo številne zapreke, da bi imeli novodošli tam več zaslužka. Kakšna bratska ljubezen. Notarji (obč. uradniki) in drugi domači uradniki so bili odpuščeni iz službe, ker so madžaroni. . . „Odpravili so nam šolske in vse druge zakone, samo pri plačevanju je veljaven stari zakon“. Pisec sklepa, da bi lahko živeli mi madžaroni in vi jugoslovani skupno oboji z jugoslovenskim duhom v lepi Jugoslaviji. — Prekmurški madžaroni s tem priznavajo, da so njihovi tihji upi splavali po vodi. Slišijo, da se na jugoslov.-madžarski meji stavijo mejniki in bo treba živet „z jugoslovenskim duhom“. Za nizko moralo teli prilizjenih madžarskih janičarjev je značilno, da se že vedno smatrajo za madžarone in delajo razliko med madžaroni in Jugoslovani. To je čisto v duhu Mikolove „Domovine“. Ti

Judje so se tako drzni, da zahtevajo, naj jim državna oblast poveri zaupna mesta! Potegujejo se za izdajalce, ki so bili izgnani čez mejo radi protidržavnega delovanja, zavzemajo se za nadute madžarske advokate in se hudujejo, da se v solah ne poučuje po starih zakonih, t. j. madžarsko. Tem madžaronom pa dajejo zavetisce klerikalne „Novine“. Seveda, gliha vkup striha!

Vendarle! „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ razlagata svojim kimavcem, da je samostojni minister Pucelj na eni strani „največji škodljivec kmetov“, na drugi strani pa nedelavna, brezpomembna „ničla“. Prekmurški sobojevnik „Novine“ pa jo udari po srednji poti in piše: „G. minister za kmetijstvo Pucelj so se zavzeli za naše pravice“. Celo v Prekmurju se jim svila!

Prekmurske meje so definitivno oločene. Razmejitevna komisija zaslišuje prebivalstvo nekaterih obmejnih občin glede krajevnih gospodarskih zadev. Razpokošenje med ljudstvom je popolnoma mirno. Krivci nedavnih izgrediv so bili izpuščeni iz mariborskih zaporov, a razprava proti njim se nadaljuje.

Kultura in umetnost.

x V mestnem gledališču v Celju se vprizori v soboto dne 29. oktobra veseligr „Ulica št. 15“ češkega pisatelja Šamberka.

x Klub čeških skladateljev. Češki skladatelji so si osnovali v Pragi poseben klub, ki si je nadel nalogo podpirati češko skladateljsko umetnost moralno in gmočno. Za predsednika je bil na prvem ustanovnem sestanku izvoljen g. Jos. B. Foerster, za podpredsednika V. Novak, za tajnika K. B. Jirkók, za blagajnika Jan Zelinka, za zapisnikarja E. Axman, za odbornika pa B. Vomáčka in O. Sise. V Mariboru živi cela vrsta naših skladateljev in mislimo, da bi bilo umestno, če bi tudi oni osnovali podobnega klub.

Sokolstvo.

o Češko sokolstvo v službi države. Kakorhitro je nastala po prihodu razkralja Karla na Madžarsko nevarnost za obstoj češkoslovaške republike se je postavilo vse češko Sokolstvo kakor en mož na razpolago domovini. Moravske sokolske župe so takoj ob mobilizaciji pozvale k stražni službi vse članstvo, istotako pa tudi Sokolstvo v Pragi in v drugih mestih republike. Moravsko Sokolstvo je nastopilo stražno službo že v torek zvečer. Praško in češko Sokolstvo pa bi bilo imelo nastopiti službo s sredo opoldne, kar pa ni storilo, ker je dobilo od vlade obvestilo, da zaenkrat ni več neposredne nevarnosti. Tokrat je s svojim sijajnim nastopom za obrambo domovine češko Sokolstvo zopet pokazalo, kako velikega pomena je za državo.

Sport.

: Korotan : MAK. V nedeljo, dne 30. oktobra se vrši zadnja prvenstvena tekma jesenske sezone med obema kluboma. Pričetek ob 15. uri popoldne na Mariborovem igrišču. Sodnik g. Frankl. Pričakuje se obilen obisk.

Kino.

Mestni kino. „Smrtna spirala v ciklusu Brown“, drama v 5 činih se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek. I. mariborski bioskop. Danes v petek se predvaja zadnjič „Zena z milijardami“ šest del filma „Kraljica sveta“. Jutri v soboto in v nedeljo se bo predvajal sedmi del „Dobrotnica človeštva“.

Gospodarstvo.

g Dobava 100.000 kg ovsa. Dne 10. novembra t. l. ob 11. uri popoldne se vrši v intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pisarna ofertalna licitacija glede dobave 100.000 kg ovsa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri divizijski intendanturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

Našim naročnikom!

Nekateri naši naročniki nam dolgujejo naročnino za „Tabor“ že po več mesecev in nekateri celo od novega leta. Sedaj moramo uravnati račune in za to smo poslali vsem tem zamudnikom račune in opomine. Kdor bi računa ne poravnal do 1. novembra, mu bomo ustavili brez pardona nadaljno dopošiljanje lista ter iztirjali sodnijskim potom zastali dolg. Nepotrebne stroške naj si potem pripiše vsak samemu sebi.

Uprava „Tabora“.

Ernest Ekestein:

49

Afrodita.

Roman, Prevel; Rušan.

(Dalje.)

Enioh sam se je boril med prvimi. Posadka se je vedno bolj krčila. Sam Haridim je pobil par napadalcev; ko pa se mu je približal Enioh, je za trenutek utrujen povesil svoj meč.

»Stojte!« je zaklical ropar, obrnivši se k svojim tovarišem. »Zmaga je naša. Glejte, da dobite tega trdoglavnega Mjlečana, ki noče vedeti, kaj pomeni Eniohova zakletva, živega v roke. Usoda, ki sem jo mu namenil, naj bo drugim našim nasprotnikom v svarilo. Čudeži-li, Haridim? Varaš se, ako misliš, da nam boš s peščico tvojih ljudi ušel! Sicer pa, povej mi, presvitli arhontič, zakaj se mi ne pokloniš? Kje je Kipida, tvoja lepa hčerka. Pravili so mi, da je lepa in krasna. Ona naj bo naš dar, ki nam bo nadomestil škodo, katero nam je povzročil njen oče. Brez šale. Kmalu bomo imeli drugi posel, kakor pa da se pripravimo s takim domišljavcem!«

»Kipida, moja hči ...« je jeknil Haridim obupan. »Evo tu mene in vse moje blago. Ubij me, če le še malo spoštuješ bogove, a prizanesi njej, sreči in ponosu mojega življenja.«

»Nimam nikakih slabih namenov s tvojo sladko Kipido,« je odvrnil razbojnik. »Ona bo moja ljubavnica, ker junaku pristojna tudi lepa žena, a zmagovalec ima pravico, da si zbere najlepši svet. Pripljji jo Haridim! Sam jo boš spremljal v mojo sobo!«

»Nikdar!« je kriknil Haridim ... »Oh sedaj spoznam, kako hudo me kaznujejo nesmrtni bogovi! Kipar iz Melase mi je bil preizkus za zeta, a sedaj mi bo oskrnil hčer podli ropar!«

»Eniohova ljubavnica bo ...« se je rogal Enioh. »Mar ne znaš ceniti te časti! A sedaj, kje je!«

Ni še izgovoril zadnjih besed, ko je Kipida blela, a brez solz stopila na dvorišče. V svoji spalnici je klečala in prosila Afrodito, naj jo reši. Ko je slišala te besede razbojnika, je stopila na dvorišče. V desnici je držala nož.

»Evo me!« je rekla prezirljivo. »Prišla sem, da ti povem, da se varaš. Ta nož me bo svobodil, prej ko se me dotakne tvoja nečista roka!«

Enioh je ves presenečen zrl na njo, a ona se je obrnila k svojemu očetu rekoč:

»Oče! Se znaš v roki meč! Vem, da ne boš dopustil, da bi se ti suroveži naslajali nad našim ponižanjem. Skupno z menoj boš šel v globoki had, toda požirek iz merskih valov pogasi vsako tužbo in žalost!«

Med tem, ko je Kipida to govorila, ni zapazila, da se ji je priplazil za hrbet eden izmed razbojnikov. Nenadoma jo je od zadaj pograbil za roko. Nož ji je izpadel. Bila je premagana.

»Tako!« je vskliknil Enioh. »Dobro si napravil, Lisija. Ne, draga moja, ne boš šla s tvojim očetom v had, temveč na mehke blazine k Eniohu, kateremu zelo ugajaš. Poljubljala me boš, jaz pa bom gladil tvoje zlate lasi, tvoje nežne grudi ...«

Ni dovršil stavka. Teško kopije je priletele nad Kipidino glavo ter se zasnidlo v reparjev vrat. Kakor ranjen lev

je skočil, dva, tri korake nazaj ter se obliht s krvjo zgrudil na zemljo. Skoraj v istem trenutku je razsekal meč onega razbojnika, ki je zgrabil Kipido. Z vrta se je slišal zvenket orožja in divji krik. Akontij je prihitel s izbrano ikarsko četo na dvorišče. Vrišč, ki je nastal na ageri, je pričal, da se je tam pričel boj.

Medtem, ko so Filostratovi vojaki izgnali razbojnike iz dvora, jih pobili in ujeli, je Akontij, ves srečen objel Kipido.

»Vendar enkrat!« je šepetala ona ter položila glavo na njegova prsa. »Vedela sem, da prideš.«

Zamaknen je gledal Haridim na mladi par. Ni se mu upal približati. Kesal se je in sram ga je bilo pred mladim umetnikom. Tembolj hvaležnega se je izkazal Filostratu, ki je uro pozneje prišel s Ksimijom, Olorom in Menalipom v njegovo palačo ter mu prožil roko, kakor da ni bilo med Miletom in Ikarijo nikdar nobenega spora. Nekdaj oholi in ošabni arhont se je popolnoma izpremenil. Sedaj se je prepričal, da je bil Konon izdajalec in obtožba zopet Akon-

tija podlo izdajstvo, ter da je bil on samo sramotno orožje Konona.

»Tako mi vsi bogovi!« je končno vprašal. »Kako ste v zadnjem trenutku pridrveli, kakor da ste vstali iz zemlje, ne da bi vas bili razbojniki opazili?«

»Oni so nas že davno zapazili,« je odvrnil Filostrat. »Kljub temu smo jih pa presenečili. Jadrili smo na južno stran, ker je bila obala le slabo zasedena. Prišli smo že skoraj v sredino mesta, predno so nas razbojniki se le prav zapazili. Jaz sem napadel glavno četo na ageri, Akontij pa je s svojim oddelkom hitel vama dvema na pomoč. Večina razbojnikov se je udala in je v naših rokah. Nekaj pa, med njimi žali-bog tudi glavarjev brat, jih je zbežalo na ladje ter so v megli izginili. Ker pa so že enkrat pri tem delu, jih bomo poi-kali v njihovih skrivališčih ter jih enkrat za vselej iztrebili.

(Dalje prihodnjic.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Za prevažanje različnega materiala se iščejo vozniki. „Hilrozid“, Maribor, Aleksandrova cesta 51. 1703 2-1

Pozor! Gotove obleke, površnike in vse potrebno za zimo se dobi najceneje pri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 1698

Proda se orehovo pohištvo v dobrem stanju po najnižji ceni. Prost ogled tudi v praznikih. Slovenska ulica št. 36. 1699 2-1

Stanovanje s hrano se odda učenci meščanske šole. Naslov v upravi. 1674

Proda se: Omara, postelja in miza, pripravna za krojača ali gostilno. Pobreška cesta 15, pritličje, desno. 1674

Velika kavarna

V petek 28. oktobra

Slovanski

večer

Izvajajo ojačani orkester prof. E. Kubička s sodelovanjem gospoda Jana Kubička.

Izvajale se bodo izključno kompozicije slovan. skladateljev: Fučika, Zajca, Novaka, Blodeka, Cajkovskega, Smetane, Parme, Dvořaka, Frimla, Nedbala, Sebeke, Waisa in Gaala. 1697

Vstop prost.

Začetek ob 20. uri.

Citajte in razširjate

povsod naš list

„TABOR“

KNJIGOVEZNIKA

MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRSBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Jaica iz hladilnice

prodaja vsak dan na Glavnem trgu ob
portno društvo 1560

Matheis, Suppanz & Co.
Komad po K 2.80.

Problem razrešen!

Helson-Fonten

Pranje brez napora!

Fonten pere sam brez nadzorstva perilo bleščeča belo in se 26 v enem dnevu izplača. Poskusnja dnevno med 4. in 6. uro. Ogled prost!

HELSON d. o. z., Wlen, VI. Chwallagasse 2
Mariahilferstrasse, posta ališče Neubaugasse.

Brzojaj:
„Ekspedit“

„Voivodina“

Brzojaj:
„Ekspedit“

špedicija za medjunarodne Transporte

Golubović in drug

MARIBOR

SUBOTICA

Aleksandrova cesta 42.

VIII. Boške Vulića 3.

Otprema svakovrznara blaga v celim in zbirnim vagonima.

Reekspedicija! Uskladištenje! Ocarinjenje!

Sve uz najkulantnije uvjete. * 1265 87